

Y-13/2110 ਸਮੈਸਟਰ-5

10547/NL-3

ਪੇਪਰ: ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ (ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ) -500-A

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 60

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਲੇਖਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ:
  - (ੳ) 'ਦੇਸ਼ ਤੇ ਲੋਕ' ਲੇਖ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ।
  - (ਅ) 'ਜੁੜਦਾ ਫੈਲਦਾ ਪੰਜਾਬ ਲੇਖ ਵਿਚ ਆਏ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ।
  - (ੲ) 'ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਹੀਰੇ ਮੋਤੀ' ਲੇਖ ਵਿਚ ਦਰਜ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ
  - (ਸ) 'ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਤ ਗਾਥਾਵਾਂ' ਲੇਖ ਵਿਚ ਦਰਜ ਪ੍ਰੀਤ ਗਾਥਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਵਿਸਥਾਰਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
  - (ਹ) 'ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਰੋਣਕਾਂ' ਲੇਖ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਲਿਖੋ।

(2X8=16)
2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਲੇਖ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰੋ:
  - (ੳ) ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿਚਲਾ ਕੂੜਾ-ਕਰਕਟ
  - (ਅ) ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ
  - (ੲ) ਪੱਛਮੀ ਪਹਿਰਾਵਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ

(9)
3. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ 10 ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦੱਸ ਕੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੋ:

ਹੱਥ ਅੱਡਣੇ, ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨੇ, ਉੱਲੂ ਸਿੱਧਾ ਕਰਨਾ, ਉਸਤਾਦੀ ਕਰਨੀ, ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਤਾਰਾ ਹੋਣਾ, ਅੱਖਾਂ ਖੁੱਲਣੀਆਂ, ਅੱਖਾਂ ਫੇਰ ਲੈਣਾ, ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਪੈਣੇ, ਸਹਿਮ ਜਾਣਾ, ਹੱਥੀਂ ਛਾਵਾਂ ਕਰਨੀਆਂ, ਹੱਥ ਤੰਗ ਹੋਣਾ, ਚਾਦਰ ਦੇਖ ਕੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰਨੇ, ਟੰਗ ਅੜਾਉਣਾ, ਦਿਲ ਖੱਟਾ ਹੋਣਾ, ਜਾਨ ਦੀ ਬਾਜੀ ਲਾਉਣੀ

(10X1.5=15)
4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦਿਓ:
  - i. ਮੌਰੀਆ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਰਾਟ ਕੌਣ ਸੀ?
  - ii. ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਕੌਣ ਸੀ?
  - iii. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।
  - iv. 'ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਅਣਗਿਣਤ ਪੰਜਾਬ ਹਨ' ਇਸ ਕਥਨ ਦਾ ਭਾਵ ਕੀ ਹੈ?
  - v. ਸੋਹਣੀ-ਮਹੀਵਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ਅੰਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ?
  - vi. ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਰੋਣਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ
  - vii. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?
  - viii. ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ ਕਿਸ ਮੁਗਲ ਸਮਰਾਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਲੋਕ ਨਾਇਕ ਹੈ?
  - ix. ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਲੇਖਕ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ?
  - x. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਗਰਮੀ ਦੀ ਰੁੱਤ ਕਿਉਂ ਪਸੰਦ ਹੈ? (10X2=20)